

ELS TREVALLS SE PUBLI-
QUEN BAIX LA RESPON-
SABILITAT DE LLURS
AUTORS
NO'S RETORNEN ELS ORI-
GINALS

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ:
TRIMESTRE 1'50 PESSETES
ANUNCIS A PREUS CON-
VENTIONALS
NUMERO SOLT: 10 CENTS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA DE SANT JOAN, 50, BAIXOS — TELÉFON 255

TARRAGONA, Diumenge, 21 d'Abril de 1918

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC:
LLORENS I CABRÉ — CARRER DE FORTUNY, NÚM. 4

Nou atropell

A la llarga llista de torpedejaments fets pels alemanys contra barcos espanyols sense defensa, hi ha que agregar-hi el del "Luisa". Aquest no es un barbre atropell més, sinó ja un verdader atentat contra Espanya doncs qu'el "Luisa" anava a Anglaterra en viatge oficial requisat pel Govern. Malgrat els telegrammes de la casa armadora de aquest vaixell protestant del fet i condolent se de les tres víctimes ocorregudes, a la hora en que escrivíam això el Govern no ha contestat tan sisquera. Així se preocupen, els que porten les riendes d'Espanya, de lo que representa per al país, sa principal font de riquesa!

Amb aquest torpedejament, ja hem perdut 76 barcos amb un total de 160.049 tonelades. Les heroïnes anònimes víctimes que han sucumbit pugen ja a 55. Ni una cosa ni l'altra diuen res an els governants.

I les conseqüències de aquells crims ja es van pagant doncs que les recaudacions de l'exportació en el mes de Febrer darrer han disminuit en 26.294.047 pesetes comparat amb el mateix mes de l'any passat i la importació ha baixat també en el mateix període, pesetes 73.810.348.

No son paraules: son números que gràficament parlen i això no hi ha qui ho desfassí. Què diem? Sí, que hi ha qui ho desfassí. Alemania que ns vol aniquilar la nostra ja pobre flota i desfer el país.

De la amnistía

Al presiri de San Miguel de los Reyes, València, s'hi troba tancat des de fa set anys en Jascinte Villarroya, condemnat a cadena perpètua pels tribunals militars qu'entengueren en els processos oberts amb motiu dels successos de Juliol de 1909.

Aqueix bon ciutadà, víctima dels seus entusiasmes, s'ha vist quasiblement oblidat pels que debien recordar-se'n amb preferència; i en el seu exilament perllongat haurà sofert, no sols les tortures del esclavatge i les aspors del reglament, sinó el despreu dels que foren amics seus i companys de fadigues liberadores.

Molt temps enrera reberem una carta del amic infortunat, queixant-se de no haver rebut algú donatiu que havia sigut fet en general, pels presos polítics dels successos de Juliol. Nosaltres varem cridar la atenció d'algú qu'estava en el deure de corregir aital deficiència, i no hem vist rectificar aquell procedir d'injustícia.

Hem vist amb gust algunes visites fètes als presos de Figueres. I qui diu visites diu repart de cantitats més o menys importants. Nosaltres sabem ben verament la classe de delictes que la llei castiga a l'amic Villarroya, i la que castiga a alguns residents al penal de Figueres. En el cas d'haver d'establir comparacions, es el de'n Villarroya un delicte bon tres més polític, bon tres més digna de la veneració de tot demòcrata i de tot rebeld contra'l régime, quel dels altres. Per què, doncs, aquesta preterició en perjudici de qui, si acàs, debia mereixer esser preferit i no deixat de banda?

No ho entenem. Passen una mena de coses tan absurdes, tan inexplicables, que de bona gana direm que un estirabot no gaire agrado als oïdos de quins no han tingut prou seny, ni han posat la convenient cura en el cas de repartir justicierament les escases pesetes reunides per a consol dels que ofrenen la vida i el repòs en holocauste de la mare República.

Per fi, si l'adversitat no fà petar un llamp demunt del tinglado ont hi bala'l senyor Manra, pot ser vegem a en Villarroya al carrer abans de pocs dies. Com qui més ho mereixi i necessiti, és ell ben acreedor a una vellesa plàcida, a una amnistia tardana, al repòs de

tantes fadiges espirituals com haurà sofert en l'interminable captiveri.

J. COSTA I POMÉS.

Senyals evidents

Del critic de la guerra que té el periòdic de gran informació de *El Sol*, de Madrid, reproduim les següents ratilles que no deixen de tenir, — a més de una verdadera i palpitant actualitat, — la virtut de recordar certs fets del Kaiser que no deuen de oblidar-los els que segueixen el curs de la gran tragedia europea.

Veus aquí lo que diu el diari madrileny:

«La oficialidad francesa suele decir: «Cuando veais que el Kaiser vuelve a Berlín, las cosas del otro lado no marchan a gusto del Emperador.» El «otro lado» —naturalmente— es el frente alemán. Para entrar en Nancy, apareció Guillermo II en los valles de Lorena, rodeado de diez mil jinetes. Al cuarto día de batalla se retiró. Nancy estaba libre de la conquista.

En Thielt esperava con Falkenhayn el moment de marchar a Calais. Després de la batalla de Dixmude, desapareció. En Spincourt aguarda la toma de Verdun. Al séptimo dia de asalto, la vuelta del Kaiser coincidía con el «no pasarán» de Petain. En San Quintín ha esperado en vano la toma de Amiens. Ya volvió a sus cuarteles del interior. La frase de los oficiales franceses, ¿vale algo? No pasarán muchos días sin que lo sepamos de un modo definitivo.»

Potser seria qüestió de preguntar-nos, per a descifrar aquesta sèrie de viatges, allò de la coneuguda poesia

• Tantas idas
y venidas,
tantas vueltas
y revueltas,
quiero amiga
que me diga,
¿son de alguna utilidad?

Pensaments i heretjies

Cal pensar en el pervindre, en els moments de joventut.

Dissotrat, del qui volgues viure sens il·lusió, puix morirà com arrupit de fret.

D'infants, s'escomença el camí que ens mena a la fi de les nostres aspiracions; giravoltant i devallant pendents, arribem al punt aon una llei de la vida ens assenyala com escullit per a arrelar's-hi i crèixer.

Hi han dugues morals que influen sobre's-sers; la moral dels conscients i la moral dels estípits.

La moral dels conscients esdevé immoralitat, quan la juzguen els quins pobres d'esperit, no saben interpretar aquell noble sentiment qu'els fà víctimes d'una inacció aborrible.

Veurem que una senyora s'enorgaña esguardant una escena que pod ésser apreciada d'immoral, i ns caldrà fiscarnos en que ella no'ns ofereixi bons esments, mostrant una lascivitat pecaminosa, a semblança d'una dona de vici.

Els infants son uns capolls que tenen la necessitat de que se'ls cuide a entrebrir les seves coroles, aont exhalen el més exquisit perfume.

Parlem al cor del poble, anem fins als àmbits més profunds de la ciutat, i removem el brocam, escarepam l'esmalte polid, aon sota ens apareixerà fastiguent la llaza, ens devastades d'aquestes antigues edificacions enderroçades, poblem l'ideologia més immensa del nostre sentir: L'indiferència mina's cors. El poble viu amb un menys-preu iracond, contra'l sots paràssits, contra les ànimes petites i brutals d'aquests capdills que creuen ésser super-homes.

Mes ai devades avui, la testa es prou forçuda per extender aquell noble sentit d'esperar bondats que puguen erigir homes, verdaderament homes...

Han mort els sants apòstols, han vingut la posta dels Déus, enfontantse entre maledicicions i supremes disbauxes.

¿Aon és el cap pensador, que s'imposa en mig d'una desfeta cruenta?... Maledicció!... Les testes estan malaltetes, com l'Osvald dels Espectres... el cervell se vifurca! Es un somni tot.

Devades segolaràn les doctrines dels vells venerables de la Russia... El cap pensa i l'acció destrueix l'alt sentir.

Els romeus de l'Ideal, avencen llatzerats els peus, maleint i proferint heretjies d'una afrosa crudelitat, mentres aquesta estípida Humanitat, que no s'ha sacrificat ni per una gota de sang per la seva redempció, riu com fent gonyotes de bestia assenyalada.

Zaratrusta espellingat i brut, avança esma perdut, allà d'enlla de la pestilència d'una patria de gent del burdell. Zaratrusta, incert del pas, aplega'l seu apoi amb un bastó i avença, se'n va de la ciutat, ne deixa! La remor d'una inconsciència col·lectiva l'han allunyat.

Ha sentit parlar de religions i n'ha blasfemiat, pensant en l'estat caduc del nostre viure, i encar pensar que troba caliu la parla de fanatismes.

Ha sentit brollar, com en esfuvís de un cant de perfecció i ha ovirat una manada de joventut tarada que treien de les seves boques les salives d'uns mals contagiosos.

Ha sentit aquell encant d'una anomada redempció i ha pogut veure com encar hi ha qui adora'l badell de

MANCOMMUNITAT DE CATALUNYA EMPRÈSTIT

SUBSCRIPCIÓ PÚBLICA DE 7.645 OBLIGACIONS

amortitzables, de 500 pesetes cada una, al 4 1/2 per 100 anual, amb cupó trimestral,

de l'EMPRÈSTIT DE 15.000.000 DE PESSETES amb destinació a OBRES, SERVEIS PÚBLICS I ESCOLES,

contret amb subjecció a l'Estatut de la Mancomunitat

APROVAT per reial decret de 26 de març de 1914

GARANTIA: La del patrimoni de la Mancomunitat i, subsidiàriament el de les quatre Diputacions Catalanes.

PREU D'EMISSIÓ: 80'50 PER 100, O PESSETES 402'50

Els títols porten cupó de 30 de juny de 1918

La subscripció pública tindrà lloc el dia 25 d'abril, de les nou del matí a les sis de la tarda.

A BARCELONA es subscrivirà als llocs següents:

Banc de Barcelona; Sucursal nº 1 del Banc de Barcelona; Crédit Mercantil; Sucursal del Crédit Mercantil; Sociedad Andorrana Arnús-Garí; Banca Arnús, Garriga Nogués Nebots, S. en C.; J. Marsans Rof i fills; Tusquets i Comp., S. en C.; Banc de Préstecs i Descomptes; Fàbregas i Recasens, Fills de F. Mas Sardà; Nonell germanis; Pere Mir; Nébot de Parassols i Company, Fills de Magí Valls, i Roger i Delphyria, Pare B. Molubell; Crédit Lyonnais; Crédit Lyonnais, Sucursal; Antoni Massó; Banc de Roma; Banc Hispà Americà; Banc Espanyol del Riu de la Plata; Garcia Calamar i Company; Banc Alemany Trasatlàctic, London County & Westminster Bank, i Torra Germans i Company.

Admeten també subscripcions els banquers de tota la resta de Catalunya.

Les cases de fora de Barcelona que, a més de tenir oberta subscripció estan autoritzades per a fer el resum de llurs respectives províncies, respectant als banquers les mateixes condicions ofertes per la Mancomunitat son: a TARRAGONA, Banc de Valls; a LLEIDA, Banc de Préstecs i Descomptes, i a GIRONA, Fills de J. Montsalvatge.

També serà oberta la subscripció, a Barcelona, al Departament d'Hisenda de la Mancomunitat de Catalunya, Palau de la Generalitat, on es farà el definitiu resum general, el qual es farà públic l'endemà en les edicions del matí dels diaris de Barcelona, i s'enviarà a la premsa diària de les capitals de les províncies de Catalunya.

CONDICIONS GENERALS

Es pagaran pesetes 50, per títol, el dia 25 d'abril, en l'acte de la subscripció, i les restants

352'50, el dia 4 de maig, contra l'entrega dels corresponents títols adjudicats.

Total pesetes 402'50, equivalent al 80'50 per 100, tipus d'emissió.

Si les quantitats de títols sollicitats obligueria al prorratge, deixant d'adjudicar-se les fraccions inferiors a mig títol.

S'abonarà el corretatge acostumat a Bancs, Banquers, Agents de Canvi i Borsa, Corredors col·legiats i Corredors de Borsa i socis del Mercat Lliure de Valors.

rra de cançons, pinxeria i flamencisme, i ha dit aq: Conscients... poble d'esperances!

Desfes-te de les amarrades d'uns bandolers, esdeveniu lliures; desfes-te dels que dormen i no més miren el sol de panxa amunt i tenen l'esguard ensenyat del seu etern rutinarisme.

Desfeu-vos d'aquesta terra d'enucs, d'aquests cànics de guitarra que sembla sonàries funeràries, deixeu que dansin tots com a feres domenyades, amb anella subjectes per les narines. Escupiu-los els rostres... Amb la

DECEPCIÓ

L'última postura regionalista

Aquest Cambó és, senzillament, tremendo. Tan aviat ens en dona una de calenta com una de freda. De aquí a aquí ens veiem obligats a aplaudir-lo, sens perjudici que, acte seguit, tinguem que negar li nostra conformitat.

Nosaltres no podriem seguir llurs petjades perquè entenem la conseqüència, més ben dit, tenim un concepte distint d'apreciar l'esperit de continuitat.

I és que, malgrat els esforços que fem per evitar-ho, acabarem per creure que Cambó ni és conseqüent ni és absoluta i radicalment regionalista.

Ja fa molts anys..., ne va ésser un, de bona memòria, en que Robert, recullint de l'ambient i de la terra l'aspiració de tot el poble català, es presentà a les Corts espanyoles i amb geste noble i mesurat, no exempt de fermesa, exposà quin era el sentit nacionalista de Catalunya; quin era el problema català.

Les seves paraules alçaren infundats recels, tempestats de mormols d'uns diputats incorrectes que per no saber de rès ni tan sols sabien escoltar i aprendre; així, no obstant, Robert pogué exposar amb tota integritat les aspiracions de Catalunya.

«Com se demostra'l Parlament? Ni cal saber ho; basti dir que no disfrutem encara avui la autonomia que demanàvem. Devant d'aital negativa què calia fer? Empendre una forta, fortíssima actuació perque pogués esser un fet aquella valenta estrofa que diu

«poble que mereix ser lliure,
si no li donen, s'ho prèn.»

Val a dir que molt se feu en aquest sentit, encara que no amb la radicalesa i austerioritat que nosaltres, nacionalistes republicans, haguerem volgut.

Semblava que no podia jugarse amb el sentiment nacionalista de Catalunya, i ho semblava perquè entenem nosaltres que debia posar-se molta cura en plantejar novament el poble català a les Corts; i és que entenem també que no devia plantejar-se fins que la cosa estés madura i que un cop plantejat havia d'ésser per a exigir, si la súplica no era atesa, qu'és la voluntat de nostra terra.

Cambó no ho entengué així i fou durant l'etapa parlamentaria de l'any 16 que, presentant-se ell i tots els seus companys devant les Corts espanyoles, reproduiren aquell prèc que anteriorment havia fet el malograt doctor Robert.

Ens sembla a nosaltres que no era hora massa oportuna, però nostra simpatia anà decididament envers els regionalistes parlamentaris i tota nostra premsa, sens distinció, des de *La Campana de Gracia* fins a *La Lucha* no escatimaren l'aplauso per aquesta geste.

Pero jah! que'l desengany ens esperava per a matar-nos el bon regust de aquell fet.

La resposta que Cambó obtingué per part de tots els homes representatius de la monarquia espanyola fou rotundament negativa.

Ja no hi cabia esperança. Amb tota aquella gent era absolutament impossible l'assoliment de la autonomia a Catalunya.

En vista d'això què calia fer? Entenem nosaltres que si fins aleshores pels regionalistes era cosa secundaria la qüestió del règim, no podia continuar essent-ho, sino que podia el credo regionaliste manifestar-se compatible amb tots els règims, menys amb el règim de la monarquia actual...

Calí, per tant, emprendre una creuada contra aquesta monarquia, en quina obra podien coincidir amb els elements esquerrians d'Espanya.

Doncs, no; ells com si tal cosa. No varen canviar del seu programa ni una coma, amb tot i la lliçó que acabaven de rebre...

Vingué després un redreçament dels regionalistes... Cambó al cap, i foren l'ànima promotora de l'Assemblea de

Parlamentaris. No fou Catalunya, no; fou Espanya tota quèls aplaudi. Fins els espanyols residents al estranger escrivíen cartes d'un immens patriotsme, lloant l'últim geste de Cambó. I talment semblava que d'una vegada volien rentar-se d'antigues equivocacions i anaven a dir-se, si no republians, al menys esquerrians...

Lerroux, Iglesias, Domingo, Azati... Cambó, Abadal, Ventosa, Rodés...

Recordem encara aquells interrogants de la premsa: *¿Cambó republicà?*

No, Cambó no serà republicà. Tot desseguit tornà a ésser el Cambó de sempre i's recordà del «Fomento del Trabajo» del projecte sobre beneficis extraordinaris.

I acabà consentint que Ventosa acceptés una cartera. *¿Per què?*

I acabà acceptant ell, el definidor del regionalisme, una cartera. *¿Per què?*

En Pi i Sunyer acaba de plantejar un debat sobre el nacionalisme amb motiu de notar que en el missatge de la Corona no s'ha menció del problema autonomista.

I aquí vé la *derrière posse* d'en Cambó. Ell és responsable d'aquest mutisme, i per a ell recaba tota la responsabilitat.

Es tan gran el címul de coses que s'agavellen al cervell de qui escriu aquestes ratlles, amb motiu d'aquest geste d'en Cambó, que no hi ha manera d'estampar-les.

Es una decepció massa grossa la que acaba de donar-nos el fet que comentem.

Si tot el credo regionalista no es mes que l'ideal autonomista, ayí que l'inspirador d'aquest credo forma part d'un govern nacional, i que aquesta autonomia l'ha de concedir un govern, dno

cabia esperar que la primera premisa que Cambó imposés per a compartir la responsabilitat de formar part d'un govern, fos la de renegociar, i concedir aquesta autonomia tan sincera-ment somniada?

Dons es ell precisament el que ha impedit mencionar sisquera aquest vital problema.

Per que ha acceptat, dons formar part del govern?

Segons ell li ha imposat aquest sacrifici un *deber muy elevado*. Rera d'aquestes paraules està la clau de tot.

Rera d'aquestes paraules hi ha l'hipocrisia de tota una vida política...

¡Ah! que n'és de cómodo això de amotillar les circumstancies, els fets, la realitat a la propia conveniencia; però nosaltres que mai hem sigut camionistes veiem rera d'aquesta postura una indignitat, veiem que Cambó no ha sigut mai sincer.

¿Quin *alto deber* es aquest que li obliga a matar el sentiment mes noble i únic de la seva actuació política...?

¿Que pot ser es el de sostindre la present monarquia, detentora de la llibertat de Catalunya...?

¡Aleshores, ja estem al cap del ca-rer!!!

En el camp del «Gimnàstic F. C.» la tarda del passat diumenge tingué lloc el partit de campionat entre'l avants dit i el «Sitges».

Aquest se presentà al camp amb ganhes de guanyar, ben complert i decidit. El «Gimnàstic», en canvi, posà en substitució de Nadal i Abella a Soler i Monteverde. Aquest canvi perjudicà sobremana, per a la consecució de la victoria, puix si bé en Monteverde cumplí com a bò, fent tot lo que humanament li fou possible, encar que en alguna part del partit, degut a la manca d'entrenament, li notarem alguna deficiència, entregant algunes pilotes que podien ésser ben posades, el defensa Soler estigué tan desastrós, que ens resultà una verdadera calamitat.

La lluita fou molt disputada, variant el domini dels dos equips. Al final de la primera part quedaren empatats a dos goals, havent perdut el «Gimnàstic» l'oportunitat de marcar-ne dos més, de dos penals que foren tirats a les mans del guarda meta del «Sitges». Hi ha que dir, per això, que aquest estigué colossal, xàmbon al mateix temps; en canvi, en Gasulla un pifón, tirant per terra sa fama de porter.

A la segona part el domini pot dir-se fou complert del «Gimnàstic», marcant-se un góal per banda i finalitzant el partit amb l'empat a tres goals.

El referei imparcialism en extrem. Els jugadors locals, mentrens no's prenguin els partits com a cosa propia, se'n faran contadas ses victorias.

Està acordat ja definitivament el croc country de que parlava en un dels nombres anteriors.

La Junta del Club Gimnàstic, ha senyalat la data del 19 de Maig per a la celebració d'aquesta gran manifestació pedestre. El curs serà el mateix que ja senyalavem.

Com a premis s'han rebut varis objectes i algunes medallades de varias entitats deportives.

L'entusiasme entre els pedestristes locals es gran, havent-se ya inscrit corredors de totes categories entre ells l'Abella, Maset, Aixelà, Esp, Serra, Monguío, Gotde y altres de fora que ja anunciam oportument.

OLIMPIC.

◆ ◆ ◆

De l'Ajuntament

Sessió del dia 18

Presideix Prat, amb assistència dels senyors Monteverde, Larín, Vallhonrat, Martorell, Nadal, Sugrañes i Boada, per la majoria, i els senyors Floresví, Ras, Oliva, Gilabert, Piñol, Rabadà, Vallvé, Miró, Ventosa i Montagut, per la minoria.

Aprovada l'acta anterior, es passà seguidament a la discussió de l'ordre del dia.

Es nombra una ponència composta per els senyors Monteverde, Rabadà i Ras per a que estudi lo referent al nombrament, separació i serveis de les escoles de primera ensenyància.

El senyor Piñol prega que, en vista de la manca de capacitat de les actuals casernes, siga demandat a l'Estat l'antic edifici de la Delegació d'Hisenda per a que puga habilitar-se com a tal, interí no's resolgué lo referent a la construcció de les que estan projectades.

Fa constar també el seu disgust per la manca de consideració en que han obrat alguns dels senyors tinentes alcaldes no assistir a reunions tan importants com les que fan referència al assumpte de les subsistències i deixant de resoldre l'instància de la Federació obrera local. En les dues sessions que he assistit —diu— com a tinent alcalde interí, sols ho han fet els senyors Boada i Cadiach. Acaba pregar siga legida l'instancià.

El senyor Nadal protesta dels acorts presos en la sessió passada referents als comunicats enviat als Municipis de París i Londres, anatematizando els barbells atenents com esos en dites poblacions per els alemanys, i diu que's sorprengué la bona fe del Consistori, ja que dits acorts no representen altra cosa que una oficiositat dels quèls van aprovar, mai el criteri general del Municipi, puix és aquell un assumpte que no pot ésser tractat per el mateix.

(El públic l'interromp a cada moment obsequiant-lo amb tota classe d'epítets, entre ells que pleguen el de *boche* i

enemic del poble espanyol, puix està venut a Alemanya. L'escàndol ereix per moments i el senyor Nadal té una excitació nerviosa tan gran, que no sap sisquera lo que diu.)

Restablert l'ordre, el senyor Oliva exposa què'l senyor Nadal, per el càrrec que ocupa de cònsol d'Alemanya, és el menys indicat per a fer la protesta i condemna els conceptes emesos per el mentat senyor, injuriosos per al Municipi. (Aplausos en el públic i tota classe de calificacions poc afalagadors per al senyor Nadal.)

Es suscita una gran discussió sobre si deu o no constar en acta la seva protesta, creuant-se algunes paraules poc conciliadores entre's senyors Nadal i Oliva, intervenint t'hi el senyor Floresví, qui califica al segon de verdader representant del poble, al mateix temps que demostra que'l primer no representa altra cosa que la forsa del dinar. (Es repeteix l'esvalot i tornen a sentir-se els crits de *fòra boche*, tinent que interviene t'hi la Presidència, dient que de no finir les manifestacions del públic es veurà precisat a suspender la sessió.)

En virtut de lo que senyala el reglament, la presidència diu que's farà constar les protestas, a lo que replica'l senyor Oliva, dient que consti també què'l mentat senyor es cònsol d'Alemanya. (L'escàndol creix fins al punt de què'l senyor Prat es veu obligat a donar l'incident per acabat.)

El consistori designa al senyor Vallvé per a què'l representi en l'Assemblea de vinyaters que te que celebrar-se lo dia 28.

El senyor Vallvé fa notà la seva estranya de que mètens als apotecaris se'ls hi deuen dos anys de receptes, l'Alcaldia haigui donat l'ordre de que siga satisfact d'un cop la cantitat que fó assignada pera la creació del laboratori municipal lo que califica de poc seri o correcte.

El senyor Prat contesta dient que ho feu així per a no posar dificultats a la seva creació.

El senyor Vallvé creu que lo més llògic, ans d'entregar els diners per a la compra dels aparatos, era que's fes un presupost.

El senyor Oliva califica també l'acte de la presidència de poc correcte i de anti-reglamentari, puig la presidència no pot ordenar l'entrega de cap cantitat d'importància sens l'autorització de l'Ajuntament.

El senyor Prat manifesta que no es insolvent i que si ha delinqüit, té en que respondre.

Seguidament es lleixa l'instància de la Federació Obrera.

El senyor Boada, lo mateix que'l senyor Piñol, es plany de l'abandonament que'l senyori tenen d'alcalde tenen la qüestió de les subsistències, i diu que si be per falta de nombre no pogueren prendre cap acord, varen ésser demanats oficials dats a l'Ajuntament de Valencia que encar no han sigut contestats.

La solució de lo que demana la Federació Obrera es molt difícil, tant en lo que's refereix a la creació de tales reguladores, com en lo de l'empréstit, per això no se ha pogut facilment so-fucionar. Prega al senyor Monteverde que fóu l'iniciatò de la Comissió de Subsistències, que'l s'ajud donan, si té, alguna solució.

El senyor Monteverde diu que no coneix lo referent en aquesta instància empore que ho estudiarà i si l'invi-ten assistirà a la comissió.

El senyor Boada prega que es cobrin tots els impostos, especialment el dels carros.

El senyor Prat diu que han sigut donades les ordres.

El senyor Monteverde com a presidència de la comissió d'Hisenda diu, que fou cridat l'agent executiu per a que activess aquests cobros.

El senyor Floresví felicita al alcalde perque d'una manera ferma ha fet cumplir les denúncies sobre la qüestió de les subsistències i demana que en vista de que'l expendedors d'embutits no se han donat pér enterats de les amonestacions quèls hi han sigut fetes, continuant exponer sostituts els mateixos, els s'aplica la rigurositat de la llei, prenen-se totes les mides per portar a cap un análisis complet dels productes que exponen.

En quant a lo que en el pès es refereix, recomana què'l repès es fassi dins del Mercat per a evitar els pèrijudicis que podien crear mal intencions.

Prega també es fassi l'anàlisi del pès, puix té coneixement de que la farina conté gran cantitat de barita, així com també que, atenent als precs de la Junta Central de Subsistències, es creïn báscules per al repès del pès.

El senyor Gilabert dona compte dels treballs realitzats per la comissió especial de l'Escola de Comerç i diu que, en vista de que en el passat presupost no hi havia cap cantitat consignada per a aquest fi, han gestionat amb èxit

destra subjecteu-los, mentrens els feu clamar perdó de les seves culpes...

Mostreu-los-hi les vostres terres i feu-los emmirallar amb l'affau dels llaços puríssims de les vostres muntanyes, mentrens per arreu màgica desbota la fecondació excelent...

I apinyats oien a Zaratrusta, amb unanimitat de sentir i'l rebien després del retorn de la muntanya, mentrens enlairaven uns psalms de rebel·lió, i un clam sonor retomava dels ferrenys braços de biceps tremens que menaven al mateix cel, sota la porpra del sol, que's beneïa. A Zaratrusta l'eregió després d'increpar als habitants d'una terra paria i anatematitzada!

I al plor de l'alba que degota com ruixim de perles, encatant l'ampla via ensonyada de la nit, tot fent amo-retes al dia que naix, al plor de l'alba mateix, sembla un plor alhora de tota la cruenta devastació del món que plora, que plora sumissió i neguits...

I quants cegos hi han, que hi veuen, mentrens sospiren per un petó volgit, i altres, mancats de llum d'esguard, no hi veuen i's revolquen en la femta corruptora, d'una degradació física i moral.

El far enllumena'l vaixell, que, jocuinejant amb les onades com bresol

XACOLATE ORTHÍ-TARRAGONA

PRODUCTE PUR de PRIMERA CALITAT: El mes RIC EN CACAO: Aliment NUTRIU per excelencia

un empréstit amb la Caixa Comunal de Crèdit de la Mancomunitat Catalana.

El senyor Monteverde exposa el plàn del arquitecte municipal per a aprovar per a dit fi, portant a terme algunes reformes, l'antic edifici de la Pesquera.

El senyor Floresvi es condole de la falta d'ingressos municipals amb més de 13 o 14 mil pessetes per drets de Matadero i prega a l'Alcaldia fassí tot lo possible per a activar la matanza, especialment de la carn de moltó, imprescindible en època de istiu. Denuncia també l'importació de dita carn que dels pobles de Reus, Vendrell i Valls es fa a Tarragona. El senyor Prat diu que procurará atendre-ho en tot lo possible.

El senyor Monteverde exposa certes gestions fetes particularment per ell, i diu, que espera puguer fer certes consultes al arxiver municipal per a exposar-les.

El senyor Gilabert prega que se insigui el cel de les autoritat per a que sian fetes efectives les multes.

El senyor Boada dona les gràcies a l'Alcaldia, per haber-ne fet cumplir una aplicada per ell per adulteració de llet.

El senyor Floresvi diu, que està convençut de que desde que ell ho demanà totes les multes se han fet efectives.

El senyor Ràs demana que se li reservi la paraula per la sessió pròxima, sobre la creació en el moll, d'una instalació de senyals de temporal.

El senyor Piñol prega a l'Alcaldia que dongui les corresponents ordres als urbanos, per a que evitin que les caballeries de la secció d'ametralladores passin per les acerres.

El senyor Gilabert ho fa extensiu a que no passin per el passeig central de les Rambles.

El senyor Floresvi dirigeix alguns precis a l'alcalde de ls defores i es dona per aixecada la sessió.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA:
ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA :: CURS 1917-1918

ENSENYAMENTS ESPECIALITZATS
DEL GRAU DE TÉCNIC AGRÍCOLA

**Analisi de Productes de les
Indústries agrícoles i forestals**
Prof. D. Francesc Novellas

PROGRAMA DE LLIÇONS

I. Combustibles empleats per la indústria. — Mesura de l'humitat. — Cen-

dres. — Matèries volàtils. — Carboni fix. — Sofre. — Potència calorífica.

II. Lubrificants empleats per la indústria. — Estudi de la naturalesa del lubrificant. — Mesura de sa acidesa lliure. — Mesura de la viscositat. — Punt d'inflamació. — Densitat. — Grasses consistents; assaig. — Grafit lubrificant; assaig.

III. Aigües industrials. — Condicions que han de reunir per a l'alimentació de generadors i per a usos generals. — Assaig hidrotímetric; analisi hidrotímetric. — Anàlisi químic som. — Calcul de la depuració química.

IV. Indústries dels àcids orgànics. — Tani; anàlisi de substàncies tanniques; escorxes, fustes i fulles. — Anàlisi d'extrets tannics fluids; determinació de sos agents conservadors. — Extrets secs. — Condicions del taní pur. — Agalles; àcid gàlic.

V. Indústria cítrica. — Anàlisi de les llimonnes. — Acidesa del suc. — Anàlisi del citrat de calç. — Anàlisi de la calç. — Anàlisi complet de l'àcid cítric cristal·litat. — Anàlisi de les escorxes i flors de la llimona.

VI. Indústria tàrtrica. — Anàlisi dels tartres bruts i de les mares de vi. — Anàlisi dels crémors bruts i refinats. — Anàlisi de l'àcid tàrtic. — Indústria oxalica; anàlisi de l'àcid oxalíc.

VII. Fibres tèxtils. — Reconeixement de les fibres del cotó, rami, lli, càñem, etc. — Fibres animals. — Reconeixement de la llana i de la seda. — Anàlisi de la llana bruta. — Seda artifici. — Separació de fibres tèxtils en cas de barreja.

VIII. Productes forestals. — Reconeixement i anàlisi de treméntines, resines, oli de trementina, essència de trementina. — Olis secants; graus de oxidabilitat; olis de fusta. — Colofònies. — Rasolines; brea vegetal.

IX. Cendres potassiques; cendres sòdiques. — Son anàlisi. — Pasta mecànica de fusta; reconeixement. — Pasta química de fusta; reconeixement. — Assaig de les serradures per a les indústries de la glucosa i l'alcohol etílic.

X. Assaig dels materials procedents de la destil·lació seca de la fusta. — Anàlisi de les aigües; alcohol metílic, acetona, àcid acètic. — Anàlisi del acetat de cals. — Anàlisi del quitrà.

XI. Assaig i anàlisi d'olis essencials sòndigenes; romaní, farigola, espigol, sàlvia, eucaliptus.

EXERCICIS PRÀCTICS

I. Anàlisi industrial d'un combustible, inclosa la determinació de la potència calorífica.

II. Anàlisi físic i químic complet d'un lubricant industrial.

III. Assaig hidrotímetric d'una aigua. — Anàlisi hidrotímetric complet.

IV. Anàlisi químic som d'una aigua, amb càlcul de sa depuració.

V. Anàlisi de fulles o escorxes tanniques.

VI. Anàlisi d'un citrat de calç.

VII. Anàlisi de mares de vi.

VIII. Anàlisi d'un àcid tàrtic.

IX. Anàlisi de l'àcid oxalíc.

X. Examen microgràfic de fibres textiles.

XI. Anàlisi de la llana bruta.

XII. Assaig d'una trementina de pi del país.

XIII. Reconeixement de pastes mecàniques i químiques de fusta.

XIV. Anàlisi de l'acetat de calç.

CONDICIONS

Preus de matrícula. — Per als alumnes que segueixen el grau complet, la matrícula d'aquest curs costa 10 pessetes, i 10 pessetes de drets de laboratori.

El cost de la matrícula per als alumnes especials, que cursin aqueixa sola assignatura, és de 60 pessetes.

Durada de curs i hores de classe. — El curs començarà el dia 1 de Maig de 1918 i acabarà el 31 del mateix mes. Les classes teòriques seran alternades amb els exercicis pràctics.

Inscripcions. — Són admeses inscripcions fins al dia 30 del corrent Abril inclusiu, a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, on seran donats tota mena de detalls.

Són enviats programes a qui els sol·liciti.

NOVES

Polítiques. — Senadors per Tarragona. — Han promès i jurat respectivament els càrrecs de Senador per la província els senyors En Joan Pich i Pon i En Albert Dasca Boada. No ho ha pogut fer-ho així encare, el senador carlí En Dalmaci Iglesias, qui's troba amb grans dificultats per a acreditar les seves condicions.

La minoria republicana. — Aquesta minoria, en vista de que per el Govern actual no li ha sigut concedit representant dins la comissió de revisió de comptes dels presupostos de l'Estat, ha acordat retirar i no acceptar cap representació per a cap altra de les comissions del Congrés.

—

Novitats d'estiu. — Del nostre bon amic el mestre sastre En Francesc Gabriel hem rebut una atenta comunicació participant-nos haver rebut un gran assortit de gèneros per a la pròxima temporada d'estiu.

Donat el bon gust i la varietat en gèneros i preus, no dubtem que seran

SOFRE LIQUID "RADIUM"

Preparat per la Casa C. Haupold a base de polisulfur amb notable estalvi sobre el sofre en pols.

La Escola de Viticultura y Enologia de Reus el recomana per a combatre la malura de les vinyes.

Agent: **Sebastià Mirò**, Tamarit, 99. — BARCELONA
Telèfon A. 5.371

En Salvador Albert. — La tasca feta dins de la comissió d'incompatibilitat d'actes del Congrés, per el nostre estimat amic i company ha sigut laboriosa i plena d'un esperit de justícia demostrant-se amb això l'enteresa del nostre estimat amic.

Nou farmacèutic. — El nostre bon amic En Antoni Delclós i Balvey ens participa que ha prèss posseïció de la farmacia que fou d'En Francesc Casas, la que funciona baix la seva direcció i responsabilitat.

Li desitgem moltes prosperitats.
CASA COCA
COMTE DE RIUS, 7 - TARRAGONA
Respalls de tota mena, especialitat en articles de pell i per a viatje, hules per a llits i taules, gutaperxes i linoleums.

Del Sindicat d'Iniciativa. — Hem rebut del president d'aquesta societat, vari segells dels que ha editat la mateixa per a la propaganda de Tarragona monumental.

Els tals segells son d'un gust exquisit.

Remerciem l'envi.

Novitats d'estiu. — Del nostre bon amic el mestre sastre En Francesc Gabriel hem rebut una atenta comunicació participant-nos haver rebut un gran assortit de gèneros per a la pròxima temporada d'estiu.

Donat el bon gust i la varietat en gèneros i preus, no dubtem que seran

molts els que honrarán sa casa amb llur visita, encarregant-li la confecció dels seus trajes.

D'Obres públiques. — Districte de Gandesa. — Per la Direcció general d'Obres públiques se han concedit 2.000 pessetes per a procedir als estudis del tres segon de la carretera de Molá al Pont de Montsant, passant per La Figuera.

Per la mateixa Direcció se han concedit 3.000 pessetes per l'estudi del tres segon, secció 3.ª, de la carretera de Espuga de Francolí a Flix a la de Lleida a Flix a Reus, passant per La Bisbal de Falset a Margalef al Hort del Seoà.

Han sigut també aprovats per la esmentada Direcció el presupost de gastos del camí veinal des de Vinebre a la ribera de l'Ebro devant la barra de Ascó.

Està aprovada la subasta, prescindint del replateix previ del tres tercer de la carretera de Espuga de Francolí a Flix, o sigui, la carretera que va de La Bisbal a La Palma.

El Concill d'Obres públiques ha informat favorablement l'expedient d'últimes proves i obertura al servei públic de l'hermos pont de Mora.

Han tingut èxit complet les gestions que venia realitzant el nostre estimat amic D. Macià Mallol, diputat a Corts per Gandesa, per a que s'anunciés la subasta de la carretera de Gandesa a Bot i Horta, que tant ha d'afavorir els interessos dels pobles esmentats i de tota aquella comarca.

Sincerament ho celebrem.

LA REUSENSE

Gran Tintoreria

— DE —

EN INGLÉS MAGRÍNA

Baixada Peixerteria, 21
TARRAGONA

Aquesta casa es la única que executa el verdader RENTAT EN SEC sobre's trajes de senyor y señora, lo mateix que en bodes, guants, mantellines, stors, cortinatges, tapets, etc., etc.

Tenyit de dol en 24 hores. C. lors a la mostra. Negra especial per a vestits de capella.

Es treuen tota classe de taques per difícils que sian.

Tots els treballs se serveixen amb la mes exigent PRONTITUT, PERFECCIÓ I ECONOMIA

**CONFITERIA i COLMADO
"LA SARAH BERNHARD"**

— DE —

LLUIS RIOLA

Capses per a bomboneria fina : Serveis per a bodes i llongs

ESPECIALITAT EN NATILLA (CHANTILLY)

S. Agustí, 19 i August, 2 - Telèfon 195

TARRAGONA

**CLÍNICA VETERINARIA
I TALLER DE CONSTRUCCIÓN**

— DE —

POMPEU VALL

NOVA DE S. FRUCTRÓS, 3

TARRAGONA

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giro

Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

TRAJOS A MIDA

des de

40 pessetes

14, Plaça de la Font, 14

**BAR-NIN
LA BATERIA**
Antic establiment, el més acreditat, tant per la pureza de ses licors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb què se serveixen.

Begudes del país i extranjeres : Surtidissim buffet :

Escullit i extens repertori de piano elèctric

Tot instalat a la moderna

JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39

TELÉFON, 273 — TARRAGONA

GOVALDA SASTRE

Mendez Núñez, 6, ent. TARRAGONA

GOVALDA SASTRE

Mendez Núñez, 6, ent. TARRAGONA

LÍNEA REGULAR - DE GRANS VAPORS

Ibarra & C. (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cadiz o Huelva, (segons convinga al interessat). Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. Quincenalment admet càrrega per a Motril. Servei ràpid eventual per al Nord d'Espanya, amb escala als ports de Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant sols 14 dies en el viatge. Se expedeix coneixement directe per a Luarca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor Luarca n.º 3, i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa Denain & d'Anzin.

VIATGES EXTRAORDINARIS A PALMA DE MALLORCA

Per a la Costa d'Espanya

PRÓXIMES SURTIDES

VAPOR "CABO SAN ANTONIO"

VAPOR "CORONA"

Per a més informes al Consignatari D. Marian Peres.-Relai, 32 - Teléfon, 45 - TARRAGONA

Ferros per a obres de totes classes :	TALLER DE GERRALLERIA	Bàscules, Balances
Retxes : Especialitat en treballs d'art.	— DE —	1 Romanes.
JOSEP GIL SABATÉ	CARRER PORTELLA, 9	Reparacions de toutes classes.

GRANS MAGAZENS Las Baleares

Sabateria : Sombrieria : Camiseria : Corbateria : Géneros de punt : Especialitat i grans existències en mitjes i mitjons.

ROBA BLANCA

PREU FITXO

TELEFON 116

Hotel
Internacional

COMTE DE RIUS, 17
1 AUGUST, 26
TARRAGONA

HIMALAYA

El rei dels
licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires

Demanetó en els cafès i pasteleries

Indicat per a casaments, batxets i banquets

Confiteria i Pasteleria
Francisco Tusset
(Ex-dependent de la casa Palà)

Gros assortit en repositeria : Tortades repletas i Pasta de Brioixs. Especialitat en Pastes seques : Carquinyolis i Borregos : Xarops i Horxates.

RAMBLA S. JOAN, 41
TARRAGONA

Fàbrica de Braguers i de Aparatos Ortopedics (TRENCAKS)

EL BRAGUER ARTICULAR REGULADOR sistema MONTSERRAT es el més pràctic i modern per a la retenció i curació de les hernies per cròniques i rebels que s'sigui.

Grans existències de BRAGUETS DE GOMA per a la radical curació de les herries de la infància i tot lo concernent a Cirurgia i Ortopedia.

ESPECIALITAT

EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAIXES VENTRALES

Casa Montserrat

UNIÓN, 34 TARRAGONA

TELEFON 245

Imprenta : de Llorens i Cabré

Fortuny, núm. 4
: Tarragona :

COLMADO
CENTRAL

Frederic Mirat

Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves vins, xampany i tota classe de comestibles.

Unió, 28 : TARRAGONA

TELEFON 324

TARRAGONA

Instalacions
— DE —
Electricitat i aigua

Lampisteria en general
Timbres — Teléfons

Material Elèctric

Antón Montesinos

Apodaca, 27

TELEFON 324

TARRAGONA

TINTORERIA MODERNA
de Angel Alcoverro

Unió, 33. — Taller: Gasómetre, 32. — TARRAGONA

SUCURSALS A GANDESA, VILLALBA, BOT I BATEA

L'amo d'aquesta tintoreria té el gust de posar en coneixement de la seva nombrosa clientela i del públic en general que ha rebut un immens assortit en colors de la present temporada i en especial els negres de BREMENN. Per a convenseu visiten aquest establecimiento.

Els ren i teixen tota classe de tèxits de llana, fil i cotó per difícils que sigan.

Els ren i teixen sortanes i manteos en negres especials.

Els ren en sec trajes de senyor i senyora, lo mateix que tota classe de cortinatzes, tapets, boás, guants, estors, manteines, gorres, etc.

Els negres es teixen en colors.

Especialitat en els plaxxats sens perjudicar els tèxits.

Gran rapides en els dols. Se serveixen els encarreguts amb promptitud.

GRAN REBAIXA DE PREUS

No confondre's: Tintoreria Moderna, Unió, 33 - Tarragona

STOCK
Michelin i Dunlop

Accesoris i pees soltes per a

Bicicletes,
Motocicletes
i Automovils

Oils lubrificants, betzines i bujies = Vulcanització i venda de neumàtics i càmara per a tota classe de Autos =

Despatx i Exposició: Mésler i C. A.

Unió, 32 :: Teléfon 259

Garage

TARRAGONA

Casa Lliteras

Recomana al públic
sos acreditats Cafès

Torrefigació diaria

Gran assortit de arti-
cles del ram de ultra-
marins.

Garantia absoluta amb
la qualitat dels seus
gèneros.

Servel a domicili

MAJOR, 3
TELÉFON 241
TARRAGONA

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA

I els casos de malaltia, velesa, invalidesa, viudetat i mort.

Inscripta en el Govern civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: DR. RABADA

Per a més informes dirigir-se al domicili social:

Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7 - TARRAGONA

Menjadors del Jardí
de Francisco López

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en

endevant i a la carta.

Hospedanç per temporada a preus con-

vençamentals.

Habitacions amb llum elèctrica

CLÍNICA I CONSULTORI
PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries. Cirurgia operatoria, parts elèctroteràpia i anàlisis micro-químic d'orina. productes patològics. Sero Reacció de Wassermann. Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓN DEL DR. RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melge de les Cases de Socors de Barcelona.

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.

Per a les pobres, franca dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 90, entre-sol. — TARRAGONA

MOSTELLE (RAIMOST)
Suc de raïms sense alcohol

The Grape, Juice C. L.

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les malalties

i convalescència

Se ven per tot arreu

Sastrería
Novitat

= DE =

Lluís Montserrat

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

Petit Versalles

Bar de Moda

Refrescos-Café-Licors-Dolços

Explendit servei

: de Restaurant :

Piano elèctric - Overt dia i nit

Rambla S. Joan, 1.º 49

Teléfon, 242

Tarragona

Per a bons
EMBUTITS

= de —

totes menes

= a la —

TOCINERIA

= de —

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

PAPERERIA
I EFECTES D'ESCRITORI

= DE =

Joan M. Piñol

Uniò, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit de llibres ratllats de totes menes i tamans : Escribanes : Plomes Stilografiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc

Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat

Postals de totes menes i àlbums per a les mateixes

PREUS SUMAMENT BARATOS

Uniò, 1 - Tarragona